Փոխջը ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագինն է երկու եւ կես արծաթ Մեճիտ կանխիկ վճարելի, բէ մայրաքաղաքիս եւ իր արուարձանաց եւ բէ գաւառաց համար :

Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կրնդունուի :

Տեղական եւ գաւառական բդքատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

Հատը 40 փարայ է, եւ կգտնուի մասնաւորապէս Պահճէ-Գափու ջրավաճառ եւ գրավաճառ Պօղոս եւ Յակոբ աղայից խանութքները :

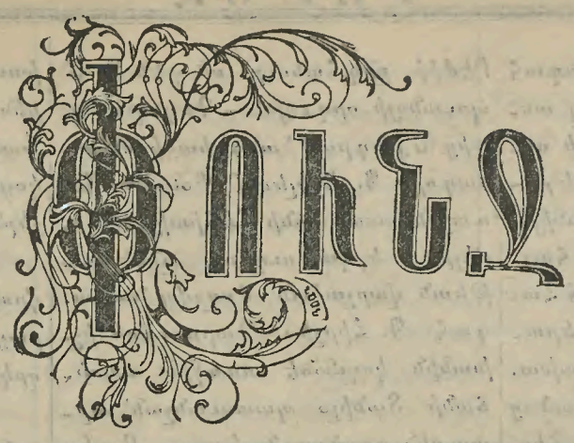

Յանուցման տողը 3 դրուշ է մեկ անգամի համար : Աւելի աժան կըլլայ աւելի անգամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ է գիր ուղղելի առ Տիօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալատճատեան կ. Պոլիս Պալըգ-բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE.
H. S. ALADJADJIN
Directeur du journal Armenien Pountch
—16 Nafié-Han . Balouk-Pazar 16—
Constantinople

ԹԻՒ 2000 — ՈՒՐԲԱԹ — 1886 ՅՈՒՆԻՍ 27

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ոսսահական Խորհրդոյ Պարտաքուրէնից Գլխաւորագլուխ : — Մայրաքաղաքիս Թաղային երկաեռ վարժարանաց հարցաքննութիւնք կը կատարուին այս օրերս, և հոգաբարձութեանց կողմանէ ըստ սովորութեան հրաւէր կը գրուի առ Ոսսահական խորհուրդն ներկայ գտնուելու համար : Մեք կառաջարկեմք որ Ոսսահական խորհուրդն առանց հոգաբարձութեանց հրաւիրին սպասելու, ինքը իւր կարող անդամոց մին կամ մէկքանին զրկէ ի հարցաքննութիւն, հրահանգ տալով որ անաչառ քննութեան ենթարկէ ուսանողաց վիճակն, ուսուցչաց ընթացքը և մինչև իսկ հոգաբարձութեանց կացութիւնն, և մանրամասն տեղեկագրէ . հրահանգ տալով որ բացարձակ կերպիւ յայտնէ այն անձանց ապիկարութիւնն, որ այս կամ այն հոգաբարձուին կամ թաղականին պաշտպանութեամբ իբրև ուսուցիչ կամ դաստիարակ մտած են վարժարան մը, բողոքվին ի դուռ ամսաթոշակ կըստանան, ի դուռ կը վատնեն տղայոց թանկագին ժամերն, և չեն կրնար ներկայանալ Ոսսահական խորհրդէն կարգեալ քննիչ Մասնախմբին և վկայական առնուլ : Ոսսահական խորհուրդը պարտի միշտ բայց առաւել տարեկան հարցաքննութեանց առթիւ այս ամեն քննութիւններն ընել, և մեծապէս փոյթ տանիլ որ բարեկարգուածութեանց կարօտ վարժարանաց համար պարտաւորաշէն տնօրինութիւնք լինին պարագաբաշխութեանց հանդէսքն անմիջապէս ետքը պարապոյ աւուրց մէջ, և այդպիսի վարժարանք նո՛ր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հանրապետական, ընդհանուր և քաղաքական

Հրատարակվում է շաբաթական 6 անգամ

Խմբագրության հասցեն՝ Երևան, Աբովյան փող. № 1

Հեռախոս № 56-23

Տպագրված է Հայկական ՍՍՀ Ժողկոմխորհի տպագրության գործերի կոմիտեի տպարանում

Գինը 20 կոպեկ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

— Ընկեր Ղուկասյան, ինչպե՞ս է ընթանում ձեր շրջանում ցանքսի արշավը։

— Ցանքսի արշավը մեր շրջանում ընթանում է բավականին լավ տեմպերով։ Մեր շրջանի կոլտնտեսությունները ցանքսի արշավի ընթացքում ձեռք են բերել մի շարք հաջողություններ

ՅԱՏԱՁ ՎԱՐՁԱ ՅՈՍՏ

ՄԱՐՏԻՆ ԳԱՎԱՌՅԱՆ

— Ասացեք, ինչ օրհասի ենթարկեց ձեզ Ձեր վարձած տունը, որ Ձեզ ստիպեց դիմել ինձ օգնության խնդրանքով։

— Հարցը այն չէ, որ տունը ինձ օրհասի ենթարկեց, այլ այն, որ ես ինքս ինձ օրհասի ենթարկեցի տունը վարձելով։ Ես ուզում եմ ձեզ պատմել, թե ինչպես եղավ այդ։ Ես ամուսնացած եմ, ունեմ կին և երեխաներ։ Ընտանիքս ապրում է Ղարաբաղում, իսկ ես Թիֆլիսում եմ ապրում։ Ինչպես գիտեք, Թիֆլիսում ապրելը շատ թանկ է, և ես ստիպված եղա մի ամբողջ տուն վարձել, որ կարողանամ ինձ համար մի սենյակ զբաղեցնել։ Տունը վարձելուց հետո ես սկսեցի մտածել, թե ինչպես կարելի է ամբողջ տունը ինձ համար օգտակար դարձնել։ Ես մտածեցի, որ կարելի է տունը ենթավարձով տալ։ Ես ինքս ինձ համար մի սենյակ եմ պահելու, մնացածը կտամ ենթավարձով

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ·Ը

×× Նոր հնաբէտ ամառանոցներ։ — Մինչեւ ցարդ սովորութիւն եղած է որ ամուսնութեան հրաւէրք լրագրոց մէջ աղդարարութեամբ կը լինէին։ Այս սովորութիւնն այնչափ ընդհանրացաւ որ գրեթէ ոչ ոք կը կարդայ ղայնս։ Ուստի, սիկառի գործարանի մէջ աշխատող աղջիկ մը, իւր ազդը փոխանակ լրագրոց միջոցաւ հրատարակելու, բոլորած և սիկառի պատրաստութեան առեն մէջը դրած է։ Անցեալներն հարուստ երիտասարդ մը իւր գնած սիկառներէն միոյն ծայրը կտրելու առեն տեսնելով որ բոլորուած նեղ թուղթ մը կայ մէջը, բանալով կարգացած է թէ սիկառի գործարանի մէջ աշխատաւոր աղջիկ մը ինքզինքն ամուսնութեան ընծրելի կը ներկայացունէ առ նա որ պիտի խմէ այդ սիկառն. աղջիկը կը գրէր թէ ինքն 18 տարեկան է, սիրուն է, լաւ կրթութիւն ստացած է և ունի 210 մարքի հարստութիւն։ Բայց դժբաղդաբար ապարդիւն մնացած է այս կոչումին հակառակ աղջկան կանխամտածման՝ որով ճանչնալով իւր վիճակն, աղդը միջին աստիճանի սիկառի մը մէջ զետեղած էր, գիտնալով թէ ղինքն առնողը միջակ աստիճանի տէր մէկը պիտի լինի և հետևապէս դիւրագին սիկառ ծխող մը։ Սակայն այդ երիտասարդն որ հակառակ իւր հարստութեան, յոյժ կծծի էր, և փոխանակ լաւ սիկառ ծխելու սովորութիւն ունէր միջին տեսակի սիկառ գործածել, իրեն պատահած է աղջկան կոչնագիրն, և այս պատճառաւ ոչնչացած են խեղճին ակնկալութիւնք։

×× Թատրական հաշիւ մը։ — Գերմանիոյ գիւղականներէն մէկը թատրոն միայն վարժուհին, անցեալները շաբաթ երեկոյ մը, իբրև պատրաստութեան խնդիր և ղբաղում կիւրակէ առաւը, իւր աշակերտուհեաց տուած է 880, 788, 889 թիւը, պատուիրելով որ 629 թիւն հանեն անտի այնչափ մինչև որ մնացորդ չունենայ։ Աշակերտուհիք կիւրակէ օրը ժամերով հաշուելէն ետքը տեսնելով որ չըպղտիկնար այդ խոշոր թիւն և հետևապէս անպատրաստ կը մնայ իրենց առաջարկեալ դասը, կրսկրսին լալ և ծնողք կոչին օդնել իրենց դստերց դասին պատրաստութեան, բայց ի զուր. վասն զի նոքա ևս ժամերով աշխատելով չեն յաջողիր վարժուհին միտքը եկած թիւ մը դրած էր իբրև խնդիր բարձման, առանց մտածելու թէ երբ մէկ վայրկենի մէջ 3 անգամ հանուի 629 թիւն, և օրը 12 ժամ շարունակուի այս աշխատութիւնը, 1¾ տարի աշխատիլ պէտք է այդ առաջարկեալ խնդիրը լուծելու համար։

×× Լրագրէ՛ պարան է ձեռքն։ — Ձաբունի ներկայ յառաջադիմութիւնն որ թէ՛ քաղաքական և թէ՛ դրագիտական տեսակէտներով հետաքրքրութեան առարկայ եղած է, դիտելի է ըստ ամենայնի։ Այս երկիրն՝ որ դեռ քսան տարի յառաջ ո՛չ լրագիր ունէր և ո՛չ տպարան, ըստ նորագոյն վիճակագրութեանց՝ հսկայաքայլ յառաջադիմած է։ 1885ի փետրուար ամսոյ վերջը ձաբունի ամբողջ կայսրութեան մէջ 551 տպարանք կային, և դրամաճառաց թիւն էր 3538. ասոնցմէ 128 տպարան և 591 դրամաճառանոց միայն Թօքիոյ մէջ էին և մերձակայ Օսաքա դաւառին մէջ 65 տպարան և 356 դրամաճառանոց։ Իսկ գալով լրագրաց վիճակին, սա օրէնք է որ իւրաքանչիւր լրագիր ճանչցուած լինի վիճակագրատունէն, և լրագիրք՝ ի բաց առեալ գիտականները, պարտին երաշխաւորութիւն տալ։ Թօքիօ, իբրև մայրաքաղաք, առաջին կարգը կը բռնէ. ունի 24 լրագիր որք 1885 փետրուարին 2½ միլիոն օրինակ կը տպէին. իւրաքանչիւր գաւառ ունի իւր լրագիրը, և մեծ գաւառներն ալ բազմաթիւ լրագիր։ Նշանաւորագոյն լրագիրք են, Նիչինիչի Շիմպուն, Իժի-Շիմպուն, Հօկի-Շիմպուն, և այլ ոմանք՝ որոց բաժանորդաց թիւն է 6–10,000։

××× Հանապազօրեայ անուանք։ — Անտարակոյս իւրաքանչիւր անհատի օգտակար է գիտնալ և ըստ կարելւոյն ընդարձակ և հիմնական ծանօթութիւն ունենալ մարդկային մարմնոյն հարկաւոր եղած անդամներուն վրայ։ Անհնահին ժամանակներէ սկսեալ՝ մարդիկ քիչ կամ շատ ծանօթութիւն ունեցած են այդ պիտոյից։ Եթէ ոչ գիտութեամբ գէթ բնազդմամբ՝ այդ պէտքերը գոհացընելու ղանազան պայմաններ յօրինած են, տեղւոյն՝ կլիմային և հանգամանաց համեմատ։ Բայց այդ բնազդական ծանօթութիւնք անտարակոյս շատ հեռի են իրականէն։ Ո՛րչափ աղետաբեր եղած է մարդկային սեռին՝ տգէտ լինիլ առողջապահութեան պահանջած պիտոյից։ Անդղիացի գործաւորն՝ որ լաւ մսով կը սնանի, յոյժ տոկուն է. ամենածանր աշխատութիւնները կատարելով հանդերձ առոյգ և առողջ է. սորա հակապատկերը կը ներկայացընէ միայն բաթաթէսով և հացով սնանող իրլանտացի գործաւորը. այս վերջինը տկար է և չկրնար տևական աշխատութեանց հանդուրժել. կապրի անղգայ և ժամանակէն առաջ աշխատութեան ընդունակութիւնը կը կորսնցընէ։ — Մարդուս կազմուածքը նախ պարտի որոշեալ քանակութեամբ ջերմութիւն, և երկրորդ՝ աշխատութեամբ սպառած զօրութեան տեղ նոր զօրութիւն արտադրել։ Զօրութեան սպառումը կը պատճառի մասամբ մեր կամքէն անկախ ա՛նպիսի գործողութեամբք, որք մարմնոյն բուն կենդանութիւնը կը կազմեն, ինչպես են սրտին, թոքերուն և արեան շրջանի գործողութիւնք ևայլն. մասամբ ալ մեր կամքէն կախեալ, ինչպես են քալելու, պարելու, բեռ տանելու և այլ հազար տեսակ աշխատութիւնք։ Ինչպէս չոգեշարժ մեքենայի մը ջերմութիւն տալու համար ածուխ կամ փայտ անհրաժեշտ է, ճիշդ նոյնպէս ալ մեր կազմուածքին պահանջած ջերմութիւնն և աշխատելու կարողութիւնն արտադրելու համար հարկաւոր է սնունդ։ — Գաղղիական բժշկական թերթ մը հետաքրքրաշարժ հաշիւ մը կուտայ Փարիզի մեծ թատրոնին մէջ վերջերս տեղի ունեցած պարահանդիսին վրայ, ուր 2000էն աւելի պարողներ կան եղեր. կըսէ թէ անդ սպառած զօրութիւնն էր մեքենական 500 ձիու զօրութիւն որ բաւական պիտի լինէր 1800 թանս բեռնաւորեալ նաւ մը 60 քիլոմեթր տեղ տանելու, կամ՝ 1000 ուղեւորներով լցուած կառախումբ մը Հավրէն ի Փարիզ փոխադրելու։ Եւ կը յաւելու թէ այդ գիշեր սպառած ահագին զօրութիւնը վերստացուած է պարասրահին Պլիֆելին միջոցաւ։ — Մեր կազմուածքին աշխատութիւնք որչափ չատ լինին, նոյն համեմատութեամբ ալ կը պահանջուին զայնս վերըստանալու միջոցք այսինքն սնունդ։ Այս պահանջմանց իբրև չափ կըլինայ ծառայել՝ մարմնոյն ընչաքաղթեամբ արտադրած նիւթերու քանակութիւնը։ Բաղմաթիւ քննութեամբք յայտնուած է որ, չափահաս մարդ մը՝ չափաւոր աշխատող՝ օրը 18, 3 կրամ բորակածին և 328 կրամ ածխային կարտադրէ։ Նշանակեալ քանակութեամբ բորակածին և ածխածին ստանալու համար՝ եթէ պէտք եղած սնունդը ստանանք, յայնժամ մարմնոյն ղօրութիւնք արուեստական տեսակէտով հաւասարակշիռ կը լինին, այսինքն մուտքը ելքին հաւասար։ Յարմարագոյն և ամենէն ածան պիտի լիներ եթէ ուղղակի կարենայինք ստանալ նոյնչափ մաս մը կազեր։ Բայց մարդկային կազմուածքն այդ յատկութենէն զուրկ է, զոր ունին բուսեղէնք, որք ըստ կղղնական տարրերը այսինքն պարզ նիւթերն ուղղակի ինքնին կը պատրաստեն. մեր կազմուածքը գործարանաւորական բաղադրութիւններ կը պահանջէ և ինք կազմիչ մասերու կը լուծէ։ Պարտինք ըսպառածն ուրիչ ճանրով տեղը դնել և ոչ թէ մեղ պարզ երևցածին պէս։

Մարդկային մարմնոյն բուն կազմիչ նիւթերն են ճերմկուց, ածխայինք, իւղ, զանազան աղեր և ջուր. բնականաբար՝ սպառածին փոխարէն ներմուծեալ նիւթերը լաւագոյն տեսակէ լինելու են, որովհետև ներմուծեալն սպառածին փոխարէնն է։ Այս նիւթեր կը կոչուին՝ անդամական նիւթեր։ 18, 3 կրամ բորակածին՝ որ մեր կազմուածքին հանապազօրեայ սպառումն է, 118 կրամ ճերմկուցէ կը կազմուի. չափահաս մարդու մը համար անհրաժեշտ է ստանալ այս քանակութիւնն։ Որովհետև 118 կրամ ճերմկուցին մէջ բաց ի բորակածինէ 63 կրամ ածխածին կայ, հետևաբար մեր մարմնոյն հանապազօրեայ սպառածին փոխարինման համար դեռ 265 կրամ ածխածնի պէտք ունինք, զոր կրնանք ստանալ 600 կրամ ածխային և 350 կրամ իւղ ներմուծելով. բայց որովհետև այս կամ այն սնունդ առանձին առնուած ատեն մեր ըստամոքսին ծանր կուգայ, ուստի լաւագոյն է որ պէտք եղած ածխածինը ներմուծենք 350 կրամ ածխայինով և 140 կրամ իւղով։ Արդ՝ մեր հանապազօրեայ սնունդը բաղկանալու է 118 կրամ ճերմկուցէ, 350 կրամ ածխայինէ և 140 կրամ իւղէ։ Լաւագոյն սնունդն ա՛յն է որ իւր մէջ կը պարունակէ պէտք եղած տարրերն և մեր ճաշակին ալ յարմար կը լինի։ Վերոյիշեալ պայմանաց բոլորովին համապատասխանող սնունդ չկայ. ուստի պարտինք մեր սնունդը կազմել պէտք եղած տարրերը պարունակող բաղադրութենէ մը։ Մսեղէնք իւղով և ճերմկուցով հարուստ են բայց ածխայինէ աղքատ. բուսեղէնք ալ ածխային նոյնպէս հարուստ են բայց ճերմկուցէ և իւղէ աղքատ։ Եթէ մեր ստամոքսը ներմուծեն զայնչափ մսեղէն որ ճերմկուցն և իւղը բաւական լինին մեր կազմուածքին համար և արեան մէջ ներածուին, յայնժամ բուսեղէնն անդնդան ճերմկուցը որ է իբր 0/0 25, կը մնայ անլցած, ածխայինի մէկ մասը կը կազմէ և այս կերպով մեր կազմուածքին պակասը կը լցուի։ Միայն բուսեղէն սնունդ առնուլն ալ անյարմար է, որովհետև պէտք եղած ճերմկուցն և իւղն ստանալու համար չափազանց քանակութեամբ ստամոքսին մէջ ներմուծել կը հարկադրենք, որ անկարելւոր տարրեր պարունակելով՝ ստամոքսի խանգարման պատճառ կը լինի։ Միւս կողմանէ բոլորովին մսեղէններով սնանիլն ալ ձեռասակար է. ընդհարութիւն կը պատճառի, զոր կարելի է բուժել միայն բուսեղէն սբ. ներդեան քանակութիւնը աւելցընելով։ Անհրաժեշտ պէտք է հետեւեալ եղանակաւ սնուցանել 6էն մինչև 15 տարեկան տղայքը։ Նախաճաշ — 257 կրամ կաթ և 45 կրամ ճերմակ հաց։ Ցերեկոյան ճաշ — կանաչեղէնի ապուր որ կը բաղկանայ 56 կրամ կանաչեղէններէ, 17 կրամ ալիւրէ, 11 կրամ իւղէ, 4 կրամ սոխէ և 170 կրամ միսէ՝ որոյ կորով մկկոտէ։ Բաթաթէսի սալատա. 201 կրամ բաթաթէս, 13 կրամ ալիւր, 87 կրամ իւղ, 4 կրամ սոխ, 81 կրամ հաց։ Ճաշին և նախաճաշին միջտեղ, 81 կրամ հաց, ¼ լիտր դարեջուր։ 282 կրամ բաթաթէս և 13 կրամ իւղ։ Չափահաս աշխատողաց համար ալ հետևեալ սնունդը պէտք է. — 750 կրամ հաց, 500 կրամ միս, 30 կրամ սուրճ, 500 կրամ գինի, 1000 կրամ գարեջուր կամ 100 կրամ օղի։

ԱՆՈՄՆԱԲՈՅԺ ՄԻՆԱՄ ԼՄԻՐԵԱՆ

Ջիերու, կուերու և շանց հիւանդութիւնները կը դարմանէ և առ ու ծախի առեն նոյն կենդանեաց առողջ կամ հիւանդոտ լինելն հասկնալ ուզողները կը դոհացընէ. Պէտք է դիմել Պօլիս Պահճէ-Դուքս Մէրհամէթճեան էֆէնտիի դեղարանը, կամ իւր բնակարանը Իւսկիւտար Պաղլարպաշի Ալթա-պէյ փողոց թիւ 24։

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ։ — Կարևոր և հետաքրքրական աշխատասիրութիւն մ'է, 250 երեսէ բաղկացեալ։ Տպագրութիւն Ուրամեան, մեքուր թուղթի վերայ, վայելուչ կազմիւ. գինն է ղուրուշ 10։ Կը գտնուի բոլոր Հայ դրավաճառաց քով ի Պոլիս, և առ Նալպանտեան՝ ի Բերա, Թընեկի դիմացը։ — Կը փութանք մեք որ բազմաց հաճին առնուլ վերծանել այս աշխատասիրութիւնն, յորմէ պիտի օգտին անշուշտ։

ԿԱԼՔԻԻ ՈՐԴԱԿՈՑՈՐ ԴԵՂԸ

Փայտոլիլ, լու, ոլիլ, ճանճ, մժեղ, մրջուն, թրթուր և այլ այսպիսի որդերը ու ճճիները կոտորող զօրաւոր դեղ մ'է։ Մէկ քիլոյի գինն է 12 ֆրանք։ Թղթատարութեան միջոցաւ՝ 100 կրամը 1 ֆրանք 95 սանտիմ։ Ի Լիոն Գուրմ՛էրպուվիլ, Է. Կալլի. Թ. 71։ Թուրքիոյ համար Ղալաթիոյ մեծ փողոցը 35 թիւ դեղարանն է Մեթեւրաեան, ի հրապարակի Թըղթատարութեան։ 4–10

ԲԱՌԱՐԱՆ
Օսմանեան լեզուէ
Աշխատասիրեաց Մ. Լիհրան Է. Գէնեաի Աբիկեան. հրատարակուեւ յաւ ուրերորդ տեսրն ալ։
Գին՝ 60 փարայ։

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ՈՒ
ԱՂԹԱՄԱՐ ՈՒ ՍԻՍ
Գկր. Տ. Մաթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան գրած է Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ ընդհանրական հայրապետութեան, եւ Աղթամարայ ու Սսոյ կաթուղիկոսութեանց հաստատութեան, իրաւասութեան եւ պարտուց ու պաշտաման վրայ, պատմութեամբ՝ արձանագրութեամբք եւ հին ու նոր վաւերական պաշտօնագրովք հաստատեալ զամենայն։ Ընթերցողն լիուլի ծանօթութիւն կստանայ Հայաստանեայց Հայրապետութեան եւ Աղթամարայ ու Սսոյ անցեալ եւ ժամանակակից վիճակայ վրայ։ Անշուշտ եմք, թէ մեծ կարեւորութիւն ու օգտակարութիւն ունի այս հրատարակութիւնը, մանաւանդ ներկայ ժամանակիս մէջ, յորում Սսոյ կաթուղիկոսական ինդիրն կը յուզուի դեռ եւ Պալաժնիայի բարեփոխութեան վրայ կխօսուի։ Գկր. Իզմիրլեան քաջ հետազօտած ու իմաստասիրած է զայս ամենայն, եւ լուսաւոր ծանօթութիւններ կընծայէ հետաքննին Հայոց։ Գրքին սկիզբը դրուած ցանկը աչքէ անցուցողն պիտի տեսնէ, թէ ո՛րչափ նշանաւոր անձեր նշանակեալ են խնամով, եւ քանի՛ նըշուրական ու մնծարելի է Հայկակ անհարստութեանց միակ մնացորդն եղող Հայրապետութիւնն։ Կարժէ, որ ամեն Հայ ունենայ հատ մը. կարժէ որ ամեն Հայ թանգարանի մէջ գլխաւոր տեղ մը բռնէ այս Գիրքը։
Կգտնուի լրագրոյս Գրասենեակը, Պօլիս Պալըգ-բազար Նաֆիյէ-խան վերի յարկ թիւ 16. Պաղչէ-գաբրու Ջըբալճառ Պօղոս աղայի խանութը։ Կը բաղկանայ 1300 երեսներէ։

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՏՈՒԿ ՀՈՒԼԼՕՈՒԷԻ
Լարդի, ստամոքսի եւ աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, ամեն չղային տկարութեան ուժաթափութեաւ եւ տխրութեան համար. կը ջնջէ եւ անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափաւորութեանց հետքերը։ Սրտի եւ երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մը ունի. արիւնը մաքրելով նորա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ եւ գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ։ Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ արտախառնութիւն, կծուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ որովայնի մէջ լցուած կազեր, գլխի ցաւեր կվանէ, մարսողութիւնը կչափաւորէ, եւ մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ չատ անգամ զանազան հիւանդութեանց ըկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ եւ բնական դիրքը կդնենուլ։

ONGUENT HOLLOWEY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՕՈՒԷԻ
Մարթային հիւանդութիւն եւ վերք բուժելոս մասին ունեցած պալատական յաջոդութեանցը չհաւասարիր քենաւուրիչ դեղ մը. հին կամ նոր թուենաւոր վերքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (չէքրէնէ), սրունքէ եւ ստեռնց վերքեր կամ բոլորովին կանցնին եւ կամ կլանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի, հազի, սրտի բարախման, մանաւանդ հոգեցաւ (եէկ) ըսուած հիւանդութեան։ Իւր կազդուրիչ եւ զօրաւոր ազդեցութեամբը խոյլ (ըզբաճա) հիւանդութեան ապականիչ զօրութիւնը լինչ աստիճան որ ըլլայ կը դիմադրաւէ։
Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ կպտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, եւ մանաւորապէս Պաղչէ-գաբրու Թաշ-խանի կողմերը Գ. Գասպարեանի դեղարանը, թիւ 7, կը կը ծախուի։
Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուն առ հղինակն ոօքթոր Հոլլօուէյ ի Լոնտոն Օքսֆօրտ փողոց թիւ 533։

ՏՆՕՐԻՆ ԵՒ ՏԻՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
Բիզա-փաշա խան թիւ 3